הלכות מילה

מצות עשה אחת. והיא למול הזכרים ביום שמיני. וביאור מצוה זו בפרקים אלו:

כסף משנה — פרק ראשון — כסף משנה

פ"א א מצוה על האב למול את בנו ועל הרב למול את עבדיו וכו'. נמצא המעשה כתב רבינו מ"ר רפ"ו למול את כהן שנאחר וביום שמיני יפול שמה ומעכבה מלו ולדם אם יליד בית הנימול שמונה ר' חמא אמר אם עבדו: וביית דין מצווין וכו'. פ"ק דקידושין (דף כ"ט) האב חייב בנו ועל הרב בנו למולו מל"ל דכתיב ויפל לאברהם את ישמעאל בנו והיכא דלא מהליה לאחר מיתה כדרב אמר אם לא הביא ע"ב: מכאן מיהדינו ב"ד לכתיבהליה שמאחר ישוב לפם כל זכר והיכא דלא מיהליטנו ב"ד מיחייב מיהו לכתיבהל שמיה דכתיב ותכל זכר אמר לא יפול כו' ובכרתה:

ב ועל פ"ם רבינו ואלו חייב כרת עד שיעמוד וכו'. כתב הרמב"ד אין נראה מבגלן וכו' בלישור כרת עכ"ל. ואני אומר מחייב הכרת זהה האחר בדברי רבינו ובדברי הרמב"ד הוא שיעמוד בקיאור שרים שמוכר בפ"ק ודעת רבינו פליגו מחמיר כרת לומר בקיאור שרים לפי שלא עבר עדיין על המצוה שהרי בידו לכול עלמו עד שיעמוד הוא ערל במדד ואז יתחייב כרת לפסק כמבואר פ"ם מהלכות תשובה. מ"ל הר"ק רבינו שלמה מפ בקיאור שרים אף כשיגיע עתו לעמוד בקיאור ימים בעון הזה כמבואר בפ"ק דאיכא כרת דיומי. ודעת הרמב"ד שמיום שגדל ולא מל הוא חייב לעמוד בקיאור שרים אלא שלפי מספר מהחיוב הזה הוא בעכבה ובכל יום שעמד בלישור כרת לעומר לאחר הוא בכל יום ליכרת ולעמוד בקיאור שרים לעומר לאף ע"ג דדמי לשמה דבר שלפעמר שיבא לידי חיוב ועדיין לא בא לידי חיוב אלמי זה שבכל יום הוא עובר בדולה על מלותו אל מקום ואלמ"ם שלשו מחחייב כרת לעמרי מ"ם בלישור כרת הוא עומד בכל יום ולאחי ליכרת. ומה שהביא הרמלאם פסק לדוגמת בעלמת נקבה דהא כמלאה אין לה עכין אלא בדיני אדם ולא בדיני שמים הייטו לומר דאמילו לפ"ד המלאם פסק לא אמר כן אלא לשעתו מדיני אדם אבל מ"מ חיוב שמים יש עליו אמרי אפשר מעשה מיוכל להמשך ממנו חיוב מיהה זה אמנית עלמו למקום שלפעמר לו להחחייב כרת ושוב שאא עובר בכל יום על מצות הבורא דין הוא שיחחייב בכל יום לעמוד בקיאור שרים. ודעת רבינו אלא אמי דבי אמרינן דאיכא מאן דאמר דהמלאם פסק שמה הבחלה הייטו כשהוא מוכר בקום עשה אבל כשהוא עובר אמר אמר ואל מעשה כמו מילה לא שייך גזיה לומר המלאם פסק שמה המלאם אלא כל שבידו לעקן עדיין לא עבר. ומה שכתב אין מלין בנו של אדם וכו': אפשר לפשניין כמי שמעמ דקאמר איכא דלא מהליה אבוה מחחייבי ב"ד לעומרליה ומבכרא נמי כוא דמהוה אבוהלא מל אל אחד אחר לעמוה אבוה אלא מדעתו. ומ"ם אב"ד מעוון לעול המבדרים אלא נלמד מדין הבן דלא מהליה אבוה וקדק רבינו לעמוד בני אב עבר ובני ב"ד מעמלם מעוס ליכרת לעומר בב"ד עבדו וכם עיני כעדה ויאלף ישבנו ולכך מיהה ובפסק בני ב"ד מעמלם: כתב הרמ"ך אבל אינו חייב כרת עד שיעמוד והוא ערל במדד ל"ם לאחר שיעמוד אלי כרת ש"ך בית הלא כרת הוא אחר ימיו ומחחייב בפרשים שמעמ ואח"כ כתב בשמתו שיהיה נדון אם לא יתעורה ויקבל עליו שלא יתרשל ישל עלמו עכ"ל: **ג אחר** עבד הנולד בבשרו ישראל ולא בעבדיו: כתב הרמ"ך אבל אינו אחר עד שיעמוד ואחר אחר הנגלה בלשון ישראל אל: פרק ר"ח דמילה (שבת ק"ל) אמר רב אמי אמר רב אמי אמר רב אמי